

DIREKTIONEN FÖR ÅSUB

Protokoll 2/2026

Tid: Onsdag 10 juni 2026 kl. 11:30-13:10

Plats: ÅSUB, Ålandsvägen 26, Mariehamn

Närvarande:

Katrin Sjögren (mötesordförande)

Linnéa Johansson

Arne Selander

Edvard Johansson

Petra Granholm

Katarina Fellman, föredragande, sekreterare § 19

Jonas Karlsson, personalrepresentant

Anna Lind Bengtsson, sekreterare, var inte närvarande vid behandlingen av § 19

Frånvarande:

Susanne Olofsson

Mikael Schöllin

§ 12 Öppning av mötet och godkännande av dagordningen

Mötet öppnades av ordförande Katrin Sjögren.

Beslut: Dagordningen godkändes.

§ 13 Val av protokolljusterare för mötet

Beslut: Linnéa Johansson valdes till protokolljusterare.

§ 14 Protokollet från direktionens möte den 4 mars 2026 (Bilaga 7/2026)

Beslut: Bilagda protokoll antecknades för kännedom.

§ 15 Protokoll från direktionmöte Per Capsulam den 24 mars 2026 (Bilaga 8/2026)

Beslut: Protokoll för Per capsulam-beslut, utnämning av ny forskningschef antecknades för kännedom.

§ 16 Allmänna informationsärenden (Bilaga 9/2026)

Beslut: Information om personalärenden, publiceringar, projektaktivitet och andra aktuella händelser inom ÅSUBs verksamhet efter senaste direktionmöte presenterades. Direktionen antecknade informationen för kännedom.

§ 17 Informationsärende: Nytt förslag till självstyrelselag (Bilaga 10/2026)

Bakgrund: Landskapsregeringen ber om utlåtanden om utkastet till en proposition med förslag till ny självstyrelselag för Åland. Efter att landskapsregeringens avdelningar och underlydande myndigheter inkommit med utlåtanden kommer landskapsregeringen att fastställa sina positioner för den fortsatta beredningen av en ny självstyrelselag.

Yttrandet ska vara landskapsregeringen tillhanda senast den 12 juni 2026.

Statistikområdet hör till de områden som har delad behörighet med riket.

Utdrag ur förslaget till självstyrelselag med de delar som direkt berör statistikområdet finns som bilaga med följande paragrafer inklusive motiveringar: 25 § 38 pt, 26 § 47 pt, 46 § 25 pt samt därutöver 28 § 1 pt som berör statistikområdet befolkning.

Utkastet till proposition med förslag till ny självstyrelselag i sin helhet finns på följande länk: <https://www.regeringen.ax/nyheter/forslaget-ny-sjalvstyrelselag-pa-remiss>

Utöver behörighetsområdet statistik granskar ÅSUB de statistiska uppgifterna i lagförslaget som har ÅSUB som källa.

Viceordförande har varit medlem i arbetsgruppen för revisionen av självstyrelselagen och presenterar överväganden bakom förslaget.

Beslut: Viceordförande presenterade överväganden bakom förslaget. Direktionen diskuterade förslaget samt antecknade informationen om förslaget för kännedom.

§ 18 Budgetuppföljning 31.3.2026 (Bilaga 11/2026)

Bakgrund: Uppföljningen av budgeten för 2026 per den 31 mars visar att efter tre månader har realiserats följer kostnaderna huvudsakligen budget. Den summerade prognosen för året sammanfaller tills vidare med budgeten.

Beslut: Direktionen antecknade informationen för kännedom.

§ 19 Förändring av tjänst (Bilaga 12/2026)

Bakgrund: Ett av ÅSUBs viktigaste uppdrag är att förmedla statistiken som täcker många specialiserade samhällsområden samt utrednings- och forskningsresultaten till användarna, dvs till beslutsfattare, tjänstepersoner, statistikspecialister, forskare, media, utbildningssektor och allmänhet.

Enligt Statistiklag (1994:42) för landskapet Åland skall statistiken göras allmänt tillgänglig så snabbt som möjligt efter att den blivit klar.

Enligt Riktlinjer för europeisk statistik antagna av kommittén för det europeiska statistiksystemet (ESS-kommittén) 16 november 2017, Princip 15 - tillgänglighet och tydlighet, ska europeisk statistik presenteras i ett tydligt och lättbegripligt format och offentliggöras på lämpligt sätt. Vidare ska modern informationsteknik och moderna metoder och plattformar samt standarder för öppna data används för att sprida statistiken (Princip 15.2). ÅSUB har vanligen över 120 faktanyheter och över 200 genomslag i media varje år. Därtill ett stort antal förfrågningar om faktaunderlag varje vecka. Kommunikationsuppdraget kräver helhetsansvar och gedigen strategisk kunskap i kommunikation och förmedling i dagens medielandskap. Uppdraget kräver även tillräckliga resurser.

Tjänsteinnehållet inom befattningen kommunikatör/bitr. statistiker har utvecklats markant under de senaste åren. Kraven på kommunikationen har ökat med beaktande av den tekniska utvecklingen av interaktiva lösningar, visualisering och databaser på webbplatsen, krav på målgruppsanpassad kommunikation, sökoptimering och AI-utveckling, ökat tryck på användning av faktaunderlag och förfrågningar till myndigheten. Statistikproduktionen innefattar idag betydande krav på kunskaper i skript och programmering. Mot bakgrund av utvecklingen av uppgiftinnehållet inom ramen för befattningen föreslås att tjänsten ombildas så att befattningen, benämningen samt befattningsbeskrivningen motsvarar dagens innehåll samt att lönen justeras till kravgrupp D3 för att motsvara tjänsteinnehållet. Närmare bakgrund, motivering till förslaget samt förslagets verkningar framgår av behovsutredningen av tjänsteförändringen i bilaga 12.

Beslut: Direktionen föreslår för landskapsregeringen att tjänsten som Kommunikatör/biträdande statistiker justeras genom tjänsteförändring till en tjänst som Specialsakkunnig i kommunikation/myndighetskoordinator. Grundlönen för befattningen föreslås bli 3 962,22 euro (kravgrupp D3). Erfarenhetstillägg enl. kollektivavtal tillkommer. Innehavaren av tjänsten som Kommunikatör/biträdande statistiker, Anna Lind Bengtsson, flyttas till den nya befattningen. Tjänsteinnehavaren är behörig för tjänsten (4c § Tjänstemannalag (1987:61) för landskapet Åland).

Beslutet verkställs från 1 januari 2027 under förutsättning tjänsteförändringen beaktas och godkänns i förslaget till budget för 2027.

§ 20 Budget för ÅSUB 2027 (Bilaga 13/2026)

Bakgrund: De allmänna anvisningarna för uppgörande av 2027 års budget grundar sig på de budgetramar som lagtinget fastställt i vårbudgeten för 2027 - 2029.

Förslaget till budget för ÅSUB har som utgångspunkt budgetunderlaget som direktionen beslutade om på årets första möte samt ytterligare en besparing på 10 000 euro som föreslagits från Politikområde 2.

Jämfört med rambudgeten har avtalsenliga justeringar skett för personalkostnaderna och nya besparingsförslag lagts till för att klara den mycket snäva budgetramen.

Nettobudgetanslaget 2027 uppgår enligt förslaget till 805 514 euro (784 000 euro i budgeten för 2026) och den totala budgetomslutningen till 1 119 514 euro (1 095 000 euro i budgeten för 2026). Projekt- och försäljningsintäkterna för 2027 beräknas enligt förslaget uppgå till 314 000 euro.

En sammanställning av budgetförslaget 2027 finns i Bilaga 13, där större förändringarna sammanfattas och motiveras. Bilagan omfattar även förslag till text, budgetmål och resultaträkning till landskapets budgetförslag.

Beslut: Efter diskussion antog direktionen budgetförslaget för 2027 med motiveringar och budgetmål. Nettobudgetanslaget 2027 uppgår enligt förslaget till 805 514 euro.

I den efterföljande diskussionen efterlyste direktionen en tydligare bedömning från landskapsregeringens sida av konsekvenserna i ett längre perspektiv när en statistikmyndighet med begränsade resurser åläggs återkommande besparingskrav. Direktionen framförde att förändringar i lagkrav och omvärldssituationen inom cyber- och informationssäkerhet samt bestämmelserna i självstyrelselagen i sig borde medföra ökade resurser framom nedskärning.

§ 21 Preliminär verksamhetsplan, kapitel 1-3, för ÅSUB 2027 (Bilaga 14/2026)

Bakgrund: På initiativ av direktionen har ÅSUB som praxis att presentera ett förslag till preliminär verksamhetsplan i samband med budgetbehandlingen. Förslaget till verksamhetsplan grundar sig på det fyraåriga verksamhetsprogrammet 2024-2027, på genomförandet av årets verksamhetsplan samt på den externfinansierade projektefterfrågan inför 2027.

Eftersom besparingarna under programperioden har blivit mer omfattande än vad som förutsågs när fyraårsprogrammet utarbetades och 2027 är sista året för genomförandet av aktiviteterna inom programmet avser ÅSUB genomföra en planeringsdag för myndigheten där vi gemensamt följer upp hur långt vi har kommit i programmet och vad vi bör och önskar prioritera under det sista året. Planeringsdagen kommer samtidigt att fungera som introduktion för vår nya statistikerkollega. Som ett resultat av den något avvikande processen presenteras endast den första delen av verksamhetsplanen innefattande kända resurser, planerad utveckling inom statistikverksamheten samt externfinansierade uppdrag. Den slutliga verksamhetsplanen inkluderande genomförandet av de strategiska målen och delmålen fastställs på decembermötet då de ekonomiska förutsättningarna för 2027 har slagits fast.

Beslut: Direktionen beslutade om de preliminära avsnitten från verksamhetsplanen för 2027 för ÅSUBs fortsatta planering.

§ 22 Priser på ÅSUBs produkter och tjänster för 2027 (Bilaga 15/2026)

Bakgrund: ÅSUB debiterar i år 99 euro per timme för kvalificerade statistik- och utredningstjänster. För större projekt tillämpas vecko- respektive månadstaxa med viss rabatt jämfört med timdebiteringen.

Av bilagan framgår förutsättningarna för justering av priserna i enlighet med prisindex för offentliga utgifter. Timarvodet för administrativa uppgifter föreslås fortsatt vara 50 euro per timme. Timarvodet för utrednings- och statistiktjänster föreslås justeras till 101 euro per timme (99 euro 2026).

Veckodebiteringen för utrednings- och statistiktjänster föreslås fastställas till 3 250 euro (3 200 euro 2026) samt månadsdebiteringen till 13 000 euro (12 500 euro 2026). Samtliga priser är exklusive moms.

Priset för tryckta statistik- och utredningsrapporter har inte justerats på flera år och föreslås därför höjas från 15 till 17 euro.

Vidare föreslås att den kostnadsfria servicen för sammanställningar och rådgivning fortsatt uppgår till högst en timme per förfrågan samt att en flexibel

och marknadsanpassad prissättning fortsättningsvis kan tillämpas efter uppdragets karaktär.

Beslut: Priset på ÅSUBs produkter och tjänster för 2027 godkändes enligt bilaga. Beslutet träder i kraft den 1 januari 2027.

§ 23 Nästa möte

Följande möten hålls måndagen den 24 september kl. 11.30, samt 10 december kl. 11.30 i samband med jullunch.

§ 24 Eventuella övriga ärenden

Inga övriga ärenden.

Katrin Sjögren
Ordförande

Linnéa Johansson
Protokolljusterare

Anna Lind Bengtsson
Sekreterare